

EVOLUTIA NUMERICA SI STRUCTURA ETNICA A POPULATIEI
ROMANIEI IN LUMINA DATELOR RECENSAMINTULUI DIN 7 IANUARIE
1992

Vasile Surd

L'évolution numérique et la structure ethnique de la population de la Roumanie d'après les données du recensement du 7 janvier 1992. La population de la Roumanie a enregistré une croissance de 1.200.539 de personnes pendant 15 ans (1977 - 1992), dans un rythme moyen annuel de 0,37%, beaucoup plus inférieur au rythme de croissance de la population mondiale. Depuis 1989 jusqu'à présent, la Roumanie a enregistré un déficit démographique de 391.115 personnes. La structure ethnique se maintient relativement constante, excepté la population d'origine allemande et celle d'origine juive, lesquelles ont connu une décroissance d'environ 2/3. En revanche, l'ethnie des tziganes a cru de plus de 50% par rapport à 1977. A cette époque (1977) selon mon avis plus de 50% des tziganes ont déclarés appartenir d'autres ethnies.

Mots clés: structure ethnique, population, croissance démographique, décroissance démographique.

Cuvinte cheie: structură etnică, populație, creștere demografică, descreștere demografică.

La recensământul din 5 ianuarie 1977 România înregistra un număr de 21.559.910 locuitori iar la cel din 7 ianuarie 1992, 22.760.449 locuitori. Rezultă în acest interval de 15 ani o creștere absolută de 1.200.539 locuitori, cu un ritm mediu anual de 80.036 persoane. Fenomenul creșterii, exprimat în valori relative este de 5,55%, cu un ritm mediu anual de 0,37%. Acesta din urmă este mult inferior ritmului mediu anual de creștere a populației globului (1,7%, estimare pentru intervalul 1990 - 1995), inclusiv celui prevăzut pentru regiunile dezvoltate ale globului (0,5%). În comparație cu ansamblul Europei (0,2%) este superior și se apropie de cel estimat pentru Franța (0,4%). În intervalul de timp analizat creșterea este generală pentru toate unitățile administrative de rangul județelor, cu excepția județelor Arad (-24.650 persoane), Caraș-Severin (-9.763 persoane), Giurgiu (-14.410 persoane), Sibiu (-28.825 persoane) și Teleorman (-36.662 persoane). care au pierdut în ansamblu 114.310 persoane. Dacă în cazul județelor Arad, Sibiu și Caraș-Severin motivația descreșterii este dictată de sporul natural scăzut, dublat de migrațiile externe ale populației, în special a celei germane, în cazul celor două județe din sudul țării (Giurgiu și Teleorman) cauza descreșterii trebuie pusă pe seama profilului lor economic, dominant agrar și grad redus de urbanizare, fapt care a declanșat și menținut migrațiile extrajudețene definitive.

Din punct de vedere al creșterii demografice absolute, județele au fost departajate în 6 mari categorii:

- a) județe cu populație în descreștere (Arad, Caraș-Severin, Giurgiu, Sibiu, Teleorman);
- b) județe cu populație staționară (Bihor. Călărași.

Mureș);

c) județe cu creștere absolută moderată (sub 10.000 persoane): Alba, Botoșani, Buzău, Ialomița, Mehedinți, Olt, Satu-Mare, Sălaj, Timiș;

d) județe cu creștere moderat-medie (10.000 - 30.000 persoane): Brăila, Cluj, Dîmbovița, Dolj, Harghita, Tulcea, Vaslui, Vâlcea, Vrancea;

e) județe cu creșteri semnificative (30.000 - 50.000 persoane): Argeș, Bacău, Bistrița-Năsăud, Covasna, Gorj, Hunedoara, Maramureș, Neamț;

f) județe cu creșteri sensibile (peste 50.000 persoane): Brașov, Constanța, Galați, Iași, Prahova, Suceava și Municipiul București.

În ansamblu, creșterea demografică se corelează strîns cu gradul de industrializare a județelor și cu menținerea unor sporuri naturale ridicate în județele din nordul și estul țării. Municipiul București a adăugat în acest interval un potențial demografic egal cu cel a unor orașe de rangul III în ierarhia națională (256.007 locuitori).

În comparație cu situația statistică de la 1 iulie 1989 (23.151.564 locuitori), România a înregistrat pe ansamblu un deficit demografic de 391.115 persoane (o populație mai mare decît cea a orașului Brașov), ceea ce reprezintă 1,7% din potențialul demografic al anului 1989. Descreșterea este un fenomen general și la nivelul județelor, punîndu-se în evidență 7 excepții (Argeș, Bacău, Gorj, Mehedinți, Suceava, Vaslui și Bistrița-Năsăud) acesta din urmă cu populație staționară.

Analiza structurii etnice nu relevă mutații semnificative în raport cu anul 1977, cu excepția minorităților germane care s-a redus cu 2/3 (de la 359.109 în 1977 la 119.436 în 1992), respectiv cu aproximativ aceeași proporție la cea evreiască (de la 24.667 în 1977 la 9.107 în 1992). Ponderea minorităților naționale se păstrează, cu excepția poziției a II-a, unde locul minorității germane a fost luat de către cea a romilor. Creșterea sensibilă a etniei romilor (cu 55,5%) apropie starea de fapt de realitatea scriptică, întrucît se cunoaște că anterior anului 1989 majoritatea romilor se declarau de altă etnie. Cele mai elocvente exemple sînt oferite de județul Mureș (în 1977 înregistra 20.019 persoane, în 1992, 34.581 persoane) și Municipiul București (13.996 persoane în 1977 și 33.193 persoane în 1992). Populația românească ce deține 89,42% din populația țării (1992) a cerscut față de 1977 cu 1.353.415 persoane, într-un ritm mediu anual superior celui de creștere absolută a populației în intervalul considerat. Sub aspect relativ populația românească a cerscut față de 1977 cu 1,3% iar cea a minorităților naționale a marcat o scădere de la 11,88% la 10,58% din ansamblul populației României.

Evenimentele din decembrie 1989 și-au pus marcant amprenta asupra fenomenelor demografice la nivel național, atît sub aspect numeric cît și structural. Raportarea la anul 1977 "nivelează" "șocul demografic" înregistrat în intervalul 1989-1992. Concluzii și legități asupra acestui "prag demografic" pot fi formulate și argumentate doar în măsura coroborării evoluției numerice cu indicatorii demografici naturali, ai mobilității teritoriale, sociali și economici în intervalul de timp la care se face raportarea (1989 - 1992) și care nu sînt detaliați în informația statistică a momentului.

Fig. 1. Hartă structurii naționale a populației României (recensământul din 7.I.'92.)
 La carte de la structure nationale de la population de Roumanie (recensement du 7 janvier 1992). 1. români (roumains); 2. maghiari (hongrois); 3. țigani (tzigani); 4. germani (allemande); 5. alte naționalități (autres nationalités).

BIBLIOGRAFIE

- x x x - Anuarul statistic al României, 1990.
- x x x - F.N.U.A.P. Etat de la population mondiale, 1990.
- x x x - Populația după naționalitate pe județe la recensămintele din 7 ianuarie 1992 și 5 ianuarie 1977 - Rezultate preliminare - 1992.

Universitatea "Babes - Bolyai", Cluj - Napoca